

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ НАН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи
«Інститут всесвітньої історії
НАН України»
член-кореспондент НАН України,
доктор історичних наук, професор

А.І. Кудряченко



зрештою 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в аспірантурі
ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»

Ухвалено Вченою радою
ДУ «Інститут всесвітньої історії
НАН України»

(протокол № 8 від 03.12.2020 р.)

Київ-2021

Загальні положення

1.1. Положення про навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін в аспірантурі ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Положення) розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти, викладених у листі Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 р. № 1/9-434.

1.2. Положення визначає документи і форми навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в аспірантурі ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Інститут), регулює питання розроблення, збереження й доступності навчально-методичного забезпечення здобувачам вищої освіти третього ступеня, авторського права та інтелектуальної власності на розроблені викладачами матеріали.

2. Документи і форми навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни

2.1. Питання складу та змісту навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в аспірантурі Інституту вирішує Вчена рада Інституту з урахуванням вимог законодавства, галузі знань та/або спеціальності, конкретної освітньої програми.

2.2. Основним документом навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, передбаченим законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Програма навчальної дисципліни, передбачена п. 12 ч. 3 ст. 34 та ч. 7 ст. 35 Закону України «Про вищу освіту», є одним із складників робочої програми.

2.3. Інші документи і форми навчально-методичного забезпечення

навчальної дисципліни визначає викладач, відділ, у якому дисертант здійснює дисертаційне дослідження, та група забезпечення освітньої програми, виходячи з необхідності максимально повного надання здобувачам вищої освіти третього рівня всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення дисципліни. Зокрема, це можуть бути підручники та навчальні посібники, а також інші матеріали, розроблені викладачем:

- конспекти лекцій (розширені плани лекцій);
- методичні вказівки та рекомендації для семінарських, практичних, занять та самостійної роботи;
- індивідуальні завдання;
- збірники ситуаційних завдань (кейсів);
- завдання для самостійної роботи студентів;
- приклади розв'язування типових завдань;
- комп'ютерні презентації;
- ілюстративні матеріали;
- каталоги ресурсів;
- завдання (кейси, тести) для підсумкового контролю;
- завдання для комплексної контрольної роботи.

2.4. Викладач може надавати здобувачам вищої освіти третього рівня посилання на наукову, навчальну та методичну літературу, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації, у тому числі іноземні та міжнародні, які мають дозвіл власника авторських прав на вільне використання в освітньому процесі.

2.5. Здобувачам вищої освіти третього рівня рекомендуються наступні джерела інформації:

- друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання;
- електронні видання;
- відкриті державні реєстри;
- оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших

установ та організацій;

- відкриті бази даних;
- аудіо- та відеозаписи;
- інші матеріали та джерела інформації.

3. Зміст та структура робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».

3.2. Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання;
- встановлення відповідності змісту освіти освітній програмі та стандартам вищої освіти третього рівня під час акредитації;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих за програмою академічної мобільності в інших закладах вищої освіти (далі – ЗВО) та наукових установах, за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання).

3.3. Робочі програми навчальних дисциплін щорічно оновлюються з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. В окремих випадках за рішенням Вченої ради Інституту робочі програми можуть затверджуватися на кілька (до п'яти) років, а щорічні оновлення оформлюватись у вигляді додатків до них.

3.4. Структура робочої програми навчальної дисципліни передбачає наявність таких складників:

3.4.1. Загальна інформація: назва навчальної дисципліни, відділ, який відповідає за дисципліну, освітня програма (для обов'язкових дисциплін),

інформація про погодження та затвердження, мова навчання;

3.4.2. Розробник(и) – викладач чи викладачі, які розробили робочу програму;

3.4.3. Мета вивчення дисципліни. Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті стисло зазначається місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Зокрема, наводяться визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркової дисципліни наводиться коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни;

3.4.4. Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (відповідно до ст. 50 Закону України «Про вищу освіту»);

3.4.5. Статус дисципліни: обов'язкова чи вибіркова. Статус обов'язкових мають дисципліни, що є обов'язковими хоча б для однієї освітньої програми;

3.4.6. Передумови для вивчення дисципліни, відповідно до формату, визначеного Вченою радою Інституту. Зокрема, це перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, або перелік раніше здобутих результатів навчання тощо;

3.4.7. Очікувані результати навчання з дисципліни. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін базується на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання), та деталізує їх.

3.4.8. Формулювання результатів навчання – це зазначення рівня їх сформованості, наприклад, через достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою;

3.4.9. Критерії оцінювання результатів навчання. Критерієм проходження здобувачем освіти третього рівня підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним

запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали;

3.4.10. Засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

3.4.11. Програма навчальної дисципліни: основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності): теми практичних та семінарських занять, орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань;

3.4.12. Форми поточного та підсумкового контролю;

3.4.13. Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою);

3.4.14. Рекомендовані джерела інформації.

4. Збереження та доступність навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Робоча програма та інше навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни розробляються в електронній та паперовій формі, зберігаються у відділі аспірантури і розміщуються на електронному ресурсі – веб-сайті Інституту.

4.2. Здобувачам вищої освіти третього рівня забезпечується вільний постійний доступ до робочої програми та іншого навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни (з урахуванням вимог законодавства

щодо інформації з обмеженим доступом). Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний семестр (навчальний рік).

4.3. Рекомендовані для вивчення дисципліни література та інші джерела інформації є доступними здобувачам освіти на безоплатній основі, зокрема:

- у бібліотеці Інституту;
- на електронному ресурсі – електронній бібліотеці на веб-сайті Інституту;
- у визначених в робочій програмі відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;
- на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.

5. Авторське право

5.1. Робочі програми навчальних дисциплін (у пропонованому форматі) не є об'єктами авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права». Інші складники навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни можуть бути об'єктами авторського права, якщо вони є творами у галузі науки, зазначеними у ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права» або у «Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності».